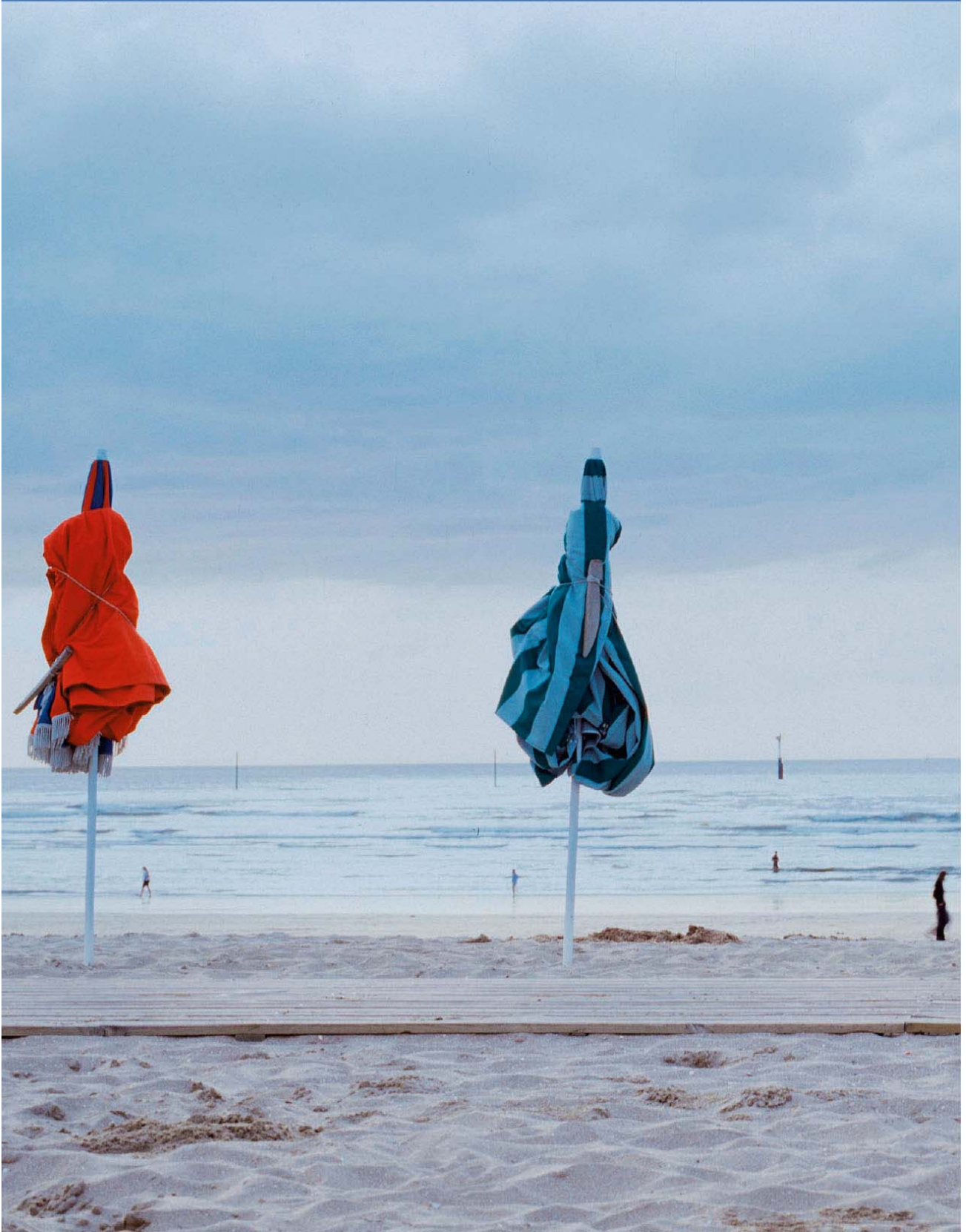
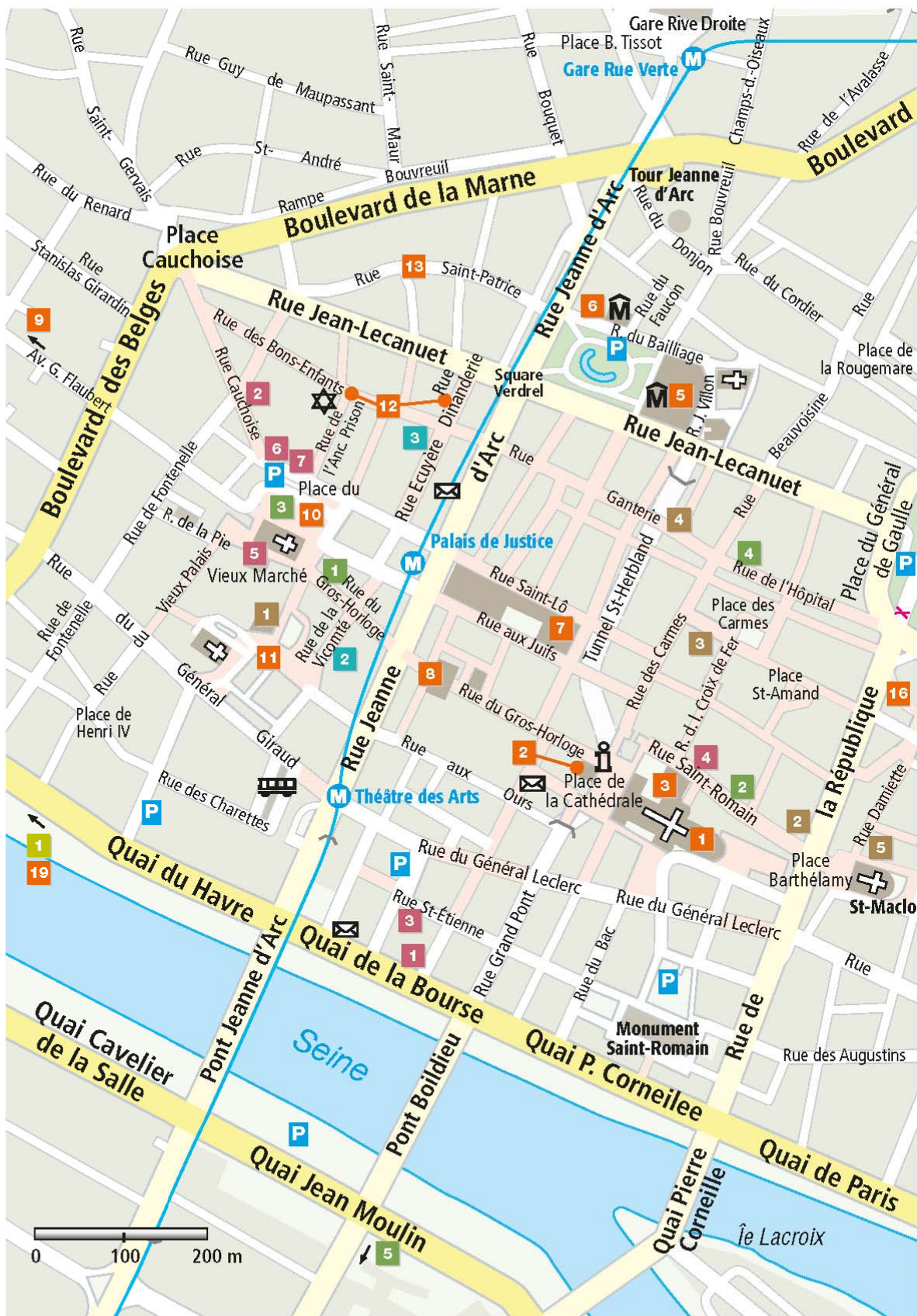

Bienvenue! – Welkom

de Beurre, die zou zijn gefinancierd met geld dat de burgers betaalden voor het privilege van boterconsumptie tijdens de vasten.

Interessant zijn de liggende figuren van Richard Leeuwenhart en Rollo, naar verluidt de eerste hertog van Normandië, de middeleeuwse ramen en de romaansse crypte. Een mooi zicht op de vie-

ringtoren (1884) hebt u vanaf de Cour d'Albane.

Bureau des Finances 2

25, place de la Cathédrale

Het fraaie, met medaillons, putti en grotesken versierde renaissancepand uit de 16e eeuw huisvest het Office de Tourisme.

1 Op zwerftocht in de oude stad – Rouen

Kaart: ► Stadsplattegrond blz. 36

Vervoer: Stadswandeling: ongeveer 2 uur

Lange tijd was de oorsprong van de Normandische vakwerkhuisen onduidelijk. Men meende dat de Noormannen de traditie van houten woningen mee naar Normandië hadden gebracht. Maar de Galliers bouwden in de 1e eeuw n.Chr. al rechthoekige houten woningen van zo'n 5 m lang. Verder bouwden Indo-Germaanse volken die in de 5e eeuw n.Chr. door Normandië trokken, woningen van takken, balken, leem en stro.

Een student in Heidelberg

De eigenlijke aanleiding voor de eeuwenlange bouw van vakwerkhuisen doet eigenlijk wat gewoon aan: in Normandië waren bossen in overvloed, vooral in het Seinedal. Zo kon Rouen uitgroeien tot een regionaal centrum

van vakwerkhuisen. Rouen zou ooit wel vijfduizend vakwerkhuisen hebben geteld. Na de verwoestingen in de Tweede Wereldoorlog zijn er daarvan ongeveer tweeduizend overgebleven. Bij een eerste opknapronde in de periode 1970-1980 werden ruim achthonderd huizen ontdaan van hun pleisterlaag. De initiatiefnemer was de leraar Duits en vicevoorzitter van het genootschap *Les Amis des monuments rouennais* Daniel Lavalée. Hij had voor de oorlog in Heidelberg gestudeerd en had daar een voorliefde voor vakwerkhuisen ontwikkeld.

Een zweempje Elzas

Aan de **Place du Vieux Marché** ¹⁰ heeft het vermoedelijk oudste restaurant van Frankrijk geraniums in bloembakken voor de ramen. Voor het imposante vakwerkhuis uit 1345, **La Couronne**

15 Aan de zee teruggeven – Mont St-Michel

Kaart: ► B 6, Oriëntatiekaartje: blz. 113

Vervoer: Wandeling ongeveer 3 uur

Sinds 1879 lag er een dam tussen Mont St-Michel en de rechteroever van de monding van de rivier de Couesnant. Sinds die tijd stromen ook grote menigten naar de heilige kloosterberg toe. Eb en vloed verliepen sinds de aanleg van de dam niet meer ongehinderd. Het gevolg was dat de baai van Mont St-Michel zienderogen verzandde. Daarom werd de dam in 2015 afgebroken.

Met de bemoeienis van de mens in het ecosysteem van de baai, met name sinds de aanleg van de dam, is de Baie du Mont St-Michel elk jaar iets meer verzand. Tegen die dam stond zelfs het getij, waarbij tweemaal daags een enorme watermassa over wel vijftien kilometer aan- en afstroomt, machteloos. Sinds 2004 grijpt de mens opnieuw in het spel van eb en vloed in. Het doel is nu echter om Mont St-Michel weer bij de zee te laten horen.

De toekomst als maquette

In het futuristische Centre d'information **1** geeft men met foto's en maquettes een presentatie van dit € 200 miljoen kostende megaproject. De werkzaamheden spelen zich af op een oppervlakte van slechts 4 km² van de 400 km² dat door de verzanding wordt bedreigd. De verschillende fasen van de renaturalisering zijn helder uitgestippeld. Tot 2014 wordt in de laatste fase de dam afgebroken, in 2015 worden de werkzaamheden afgerond. Tot 2020 moet 80% van het aanslibsel wegspoelen, waarna in 2025 de baai weer in de oorspronkelijke toestand moet verkeren. Mont St-Michel is dan weer een echt eiland, zoals het dat ook was tot 1869. Op de lange duur zal de waterstand in de baai rond het klooster ongeveer 70 cm hoger worden. En misschien zullen de bezoekers zich er dan weer net als Victor Hugo ooit over verbazen hoe snel de vloed kan opkomen.